

Képelmélet – Kép a kultúrában

2011/2012., I. félév

Évfolyam: filmművészet, fotóművészet, média szak, II. évf.

E-mail: media10@yahoogroups.com

Előadótanár: Tánczos Vilmos docens

E-mail: tanczosvilmos@yahoo.com

A tantárgy típusa: kötelező alaptárgy

Heti óraszám: 2 óra előadás **Kreditszám:** 2 kredit

A tantárgy célja az egyetemes archetipikus képi szimbólumok rendszerének megismerése és a szimbólumelemzés során hasznosítható gyakorlati ismeretek, készségek elsajátítása. A kurzus a kultúra különböző területein (pl. vallás és mítosz, populáris kultúra, szépirodalom, vizuális művészetek, szellemi népi kultúra, nyelvi kifejezés stb.) működő archetipikus szimbólumrendszert a vizuális művészetek, a hagyományos népi kultúra, a mai korra jellemző populáris tömegkultúra és az irodalom területeiről vett példaanyag alapján mutatja be.

Jelenlét: A maximális vizsgajegy eléréséhez az előadásoknak legalább 2/3-án részt kell venni (9 előadás). A vizsgára való jelentkezés feltétele a legalább 2 (kettő) előadáson való jelenlét.

Munkamódszer: Az előadásokat vizuális szemléltetés és megbeszélés követi. Az előadások elektronikus vázlatait a hallgatók megtalálják a kar honlapján: <http://film.sapientia.ro/hu/oktatasi-segedanyagok/ii-ev-1-felev>

Az ellenőrzés módja, vizsgakövetelmények:

1. A félév végén a hallgatók **írásbeli vizsgát** tesznek a kurzus anyagából (lásd: a kar honlapján). Az írásbeli vizsga két részből áll: a) egy teszt jellegű *feladatlap* kérdéseire válaszolva a hallgatóknak a képzelet archetipikus képeit kell felismerniük, megnevezniük és értelmezniük különböző műfajokban (képzőművészet, filmművészet, irodalom, mítosz, folklór, populáris mitológia stb.); b) egy rövid *film vagy filmrészlet archetipikus szimbólumainak elemzése*. – Az írásbeli vizsgára kapott jegy 30% + 30% = 60% arányban számít bele a tárgy vizsgaeredményébe.

2. A félév végén a hallgatók kb. 1-2 gépelt oldal terjedelemben elkészítik egy olyan kb. 2-3 perces film **filmtervét** (lehet reklámfilm, videoklip, rövidfilm, animáció stb.), amely az archetipikus jelképek használatára épül. A filmtervnek tartalmaznia kell a tervezett film epizódjainak (legalább 8-10 epizód) leírását és az ezekben használt archetipikus jelképek magyarázatát (milyen jelképek vannak benne? ezek mit jelentenek? milyen nagyobb képzetkörhöz tartoznak? miért használja ezt az adott kontextusban?). A filmtervet az írásbeli vizsga előtt 3 nappal elektronikus formában kell elküldeni. – A filmtervre kapott jegy 40% arányban számít bele a vizsgaeredménybe.

3. Az órákon való **jelenlét** – a fentiek mellett – beleszámít a vizsgajegybe (+0,25 pont/jelenlét 10–14 előadás hallgatása] esetén, –0,25 pont/jelenlét 1–8 előadás hallgatása esetében).

Az ismertetett vizsgakövetelmények és -feltételek a pótszesszióban is érvényesek. A pótszesszióban a vizsga két részéből külön is lehet vizsgázni, azaz a hallgató kérésére a vizsga egyik részére kapott korábbi jegy elismertethető.

Az előadások témái:

1. Szept. 20. Alapfogalmak: mentális képek, kollektív tudattalan, archetípus, a mítoszok mentális képei
2. Szept. 27. A mitikus világkép általános jellemzői

3. Okt. 4. Az állatiasság képei. A Gonosz erői. Ördög- és démonképzetek
4. Okt. 11. Halál sötét vize. A veszélyes és tisztátalan nőiség
5. Okt. 18. A zuhanás képzetköre. A karneváli világ
6. Okt. 25. A felemelkedés és a Fent szimbólumai
7. Nov. 1. A Fény és a Szó
8. Nov. 8. Harc, tisztítás, elválasztás
9. Nov. 15. A szimbólumok ellentétükbe való átfordulása és eufemizálódása
10. Nov. 22. A zárt tér archetípusa
11. Nov. 29. Esszenciális anyagok
12. Dec. 6. Ciklikus szimbólumok. A haladás mítosza
13. Dec. 13. Élet-, termékenység- és szerelemjelképek
14. Dec. 20. Összefoglalás, elmélet: képzetkörök, az archetipikus szimbólumok rendszerszerűsége, az archetipális szimbolizáció szemiózisa

Javasolt könyvészet: – *Lásd külön dokumentumban!*

Melléklet: Filmterv (ürlap)

A félév végén a hallgatók kb. 1–2 gépelt oldal terjedelemben elkészítik egy olyan kb. 2-3 perces film **filmtervét** (lehet reklámfilm, videoklip, rövidfilm, animáció stb.), amely az archetipikus jelképek használatára épül. A filmtervnek tartalmaznia kell a tervezett film epizódjainak (legalább 8-10 epizód) leírását és az ezekben használt archetipikus jelképek magyarázatát (milyen jelképek vannak benne? ezek mit jelentenek? milyen nagyobb képzetkörhöz tartoznak? miért használja ezt az adott kontextusban?). A filmtervet az írásbeli vizsga előtt 3 nappal elektronikus formában kell elküldeni. – A filmtervre kapott jegy 40% arányban számít bele a vizsgaeredménybe.

A film szerzője:

A film címe, alcíme:

A film műfaja:

A film terjedelme:

A film terve:

	Epizódok leírása (milyen képek lesznek benne?)	Archetipikus képek (jelképek) az epizódban	A képek kontextuális jelentése (mit jelentenek ezek a képek? mi célból használja őket?)
1.			
2.			
...			
...			
n			